

Rumors, Immigració i Drets Humans

Document de treball de la Comissió antirumors
de la Taula Intercultural del Secretariat d'Entitats
de Sants, Hostafrancs i la Bordeta



Índex	Pàg.
Introducció	3
1. Ens estan envaint i aquí no hi cabem tots?	5
2. Ens prenen la feina i fan baixar els sous?	7
3. No tenen formació?	9
4. Venen pels avantatges socials, copen els ajuts i són una càrrega?	10
5. No paguen impostos i reben més del que aporten?	12
6. Abusen dels serveis sanitaris i col·lapsen les urgències?.....	13
7. Baixen el nivell dels centres educatius?	15
8. Viuen apinyats i baixen el valor dels pisos?	16
9. Reben ajuts per obrir comerços i no compleixen els horaris?.....	17
10. Augmenten la delinqüència i són incívics?	18
11. No es volen integrar i estem perdent la identitat?	19
12. Tenen més drets i menys obligacions?	23
Què pots fer tu?	24
Referències bibliogràfiques	24
Documentació i recursos complementaris	27

Introducció

El rumor és una notícia que corre de boca en boca. Pot ser cert o fals. Els rumors són declaracions sobre persones, grups, fets o institucions, que es difonen d'una persona a una altra sense que se'n demostrï la veracitat, amb la intenció que siguin assumides com a reals i a les quals se'ls atorga credibilitat no perquè hi hagi proves directes que les sostinguin sinó perquè hi ha gent que les creu.¹

Sovint els rumors neixen i s'estenen amb èxit perquè corroboren idees o creences prèvies de qui els accepta. Algunes persones i grups donen per bons certs rumors perquè són compatibles amb els seus propis interessos, o amb el que creuen que és veritat.²

Al mateix temps, els rumors són una forma de gestionar ansietats i incerteses mitjançant la generació i circulació de declaracions i suposicions que ens ajuden a explicar i entendre situacions ambigües o d'incertesa, a reduir ansietats, i a justificar comportaments.³ No se sap fins que no es confirma, però moltes vegades no ho fem, simplement el fem córrer, potser pensant que no té més importància.

Hi ha rumors que són falsos i que fan mal. Tothom en pot recordar exemples. “Els catalans només van a la pela”: fals (encara que potser coneixem algun/a català/na que només va a la pela). I s'ha utilitzat per desautoritzar moltes reivindicacions. “Els andalusos són ganduls”: fals (malgrat que en coneguem algun/a que ho sigui) i es va utilitzar en el passat per pagar menys a les persones andaluses que arribaven a Catalunya buscant feina, al mateix temps que se les denominà “xarnegues”.

Actualment corren molts rumors falsos sobre les persones immigrades, rumors que fan mal, perquè es nodreixen i creen estereotips negatius que predisposen a menystenir aquestes persones, a discriminar-les i, en ocasions, a vulnerar la Declaració Universal dels drets Humans,⁴ es a dir, els “drets iguals i inalienables” de les persones independentment de la seva nacionalitat, sexe, religió, costums, situació administrativa, etc. Per exemple, la majoria dels homes i dones immigrants reben menys salari per igual treball. I alguns Ajuntaments han intentat negar l'empadronament a les persones immigrades sense papers i excloure-les, d'aquesta manera, del dret a l'ensenyament i a la sanitat. El dret a la sanitat, a més, actualment ja està sent vulnerat.

¹ Sunstein, C.R. (2010). *Rumorologia*. Barcelona: Debate.

² [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona \(2011\). “Glossari de termes clau”. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Xarxa Barcelona antirumors. Pàg 44-49.](#)

³ [Rosnow, R.L.; Foster, E.K. \(2005\). “Rumor and Gossip Research”. *Psychological Science Agenda*, 19 \(4\).](#)

⁴ [Declaració Universal dels Drets Humans.](#)

Alguns dels rumors sobre les persones immigrades són produïts i difosos conscientment per organitzacions, mitjans i polítics xenòfobs. Cadascú de nosaltres, com a persona, ha d'assumir la seva responsabilitat: tenim l'obligació de no contribuir a la difusió d'aquests rumors i de combatre'ls en la mesura de les nostres possibilitats. Aquest document pretén ser una contribució a aquesta lluita. Molts rumors es poden desmuntar amb dades objectives i informació rigorosa. Només n'hem seleccionat uns quants, però indiquem els organismes oficials o estudis on es pot trobar més informació i on es poden comprovar les nostres dades. En les pàgines que segueixen trobareu la nostra selecció.

1. Ens estan envaint i aquí no hi cabem tots?

L'any 2010 a Espanya hi havia una mica més de 6 milions de persones immigrades, que representaven el 12,17% de la població.⁵ Amb l'arribada de la crisi, l'augment de persones estrangeres a l'Estat Espanyol pràcticament s'ha aturat (5,75 milions al 2011 segons l'INE), però el nombre total no ha disminuït globalment, encara que ho hagi fet en alguns llocs. Actualment, a nivell espanyol les persones immigrades representen el 12,18% de la població.⁶

A 1 de gener del 2011, a Catalunya hi resideixen 1.185.852 persones immigrades, les quals representen el 15,7% del total de la població. Aquesta xifra mostra que el volum de població immigrada, que des de l'any 2000 i fins al 2010 havia registrat forts increments, l'any 2011 disminueix per primera vegada, un 1,1% respecte a l'any anterior.⁷

A més a més, Catalunya ha viscut onades migratòries molt més fortes que l'actual: durant els primers 75 anys del segle XX va rebre més de 3 milions de persones de fora, sobre una població que no arribava a 2 milions l'any 1900,⁸ i hi hem cabut tots i totes.

A nivell de Barcelona, i des de 2010, el percentatge de persones immigrades respecte el total de població ha disminuït una mica: 18,1% al 2009, 17,6% al 2010 i 17,3% al 2011.⁹ Al 2012, la població estrangera a Barcelona és de 282.178 persones, el 17,4% del total de la població resident a la ciutat, representant un increment de l'1,4% respecte de l'any anterior.¹⁰

D'altra banda, la baixa taxa de natalitat i l'alta esperança de vida fan que la immigració sigui una necessitat per tal de mantenir el nivell de població (volum), i especialment, un percentatge suficient de gent en edat de treballar, de forma que les seves cotitzacions permetin pagar les pensions de les persones jubilades.

No hi ha invasió: les persones immigrades són necessàries. Una dada important a tenir en compte és que, tal i com expliquen al diari ARA,¹¹ per primera vegada des que hi ha dades, l'any 2011 van marxar de Catalunya més persones que no pas van venir-hi a viure.

⁵ [Moreno Fuentes F.J.; Bruquetas Callejo M. \(2011\) Immigració i Estat de benestar a Espanya. Obra Social La Caixa \("Col·lecció Estudis Socials", 31\). Pàg. 31.](#)

⁶ [Instituto Nacional de Estadística.](#)

⁷ [Institut d'Estadística de Catalunya.](#)

⁸ [Cabré A. \(2003\) "Barcelona i el sistema català de reproducció". Revista L'Avenç \(núm. 27, pàg. 28-31\).](#)

⁹ [La Població estrangera a Barcelona \(Gener 2011\). Ajuntament de Barcelona \("Informe Estadístics" 34\). pàg.11.](#)

¹⁰ [Ajuntament de Barcelona \(4 d'abril de 2012\). La població estrangera s'estabilitza a Barcelona amb el 17,4% dels empadronats a la ciutat \(pàg. 1\).](#)

¹¹ [ARA Barcelona \(16 de gener de 2012\). "Més emigrants que immigrants a Catalunya per primera vegada en una dècada".](#)

Segons l'institut espanyol d'estadística (INE), l'any 2011, el saldo migratori a Espanya -la diferència entre el nombre de persones que entra i el que surt del país- va registrar un saldo negatiu de 36.313 persones, i segons les previsions de l'INE, ho seguirà sent fins al 2020.

De les 50.090 persones que van convertir en negatiu el saldo migratori espanyol l'any 2011, 20.484 són espanyoles i 29.606 immigrades. La demarcació de Barcelona va ser la que va perdre més població: 34.340 persones. En canvi, la demarcació de Girona va guanyar 5.456 habitants a conseqüència del flux migratori.

Segons es desprèn de l'estadística "Estimacions de la població actual" corresponent al quart trimestre del 2010 i difosa per l'INE, el total de persones que al 2011 van abandonar Catalunya a la recerca d'un futur millor s'eleva a 157.368, 6.208 de les quals eren de nacionalitat espanyola i 151.159 estrangeres.

Des del 2008 el deteriorament de l'economia i del mercat laboral espanyol ha estat imparable. La taxa d'atur s'ha situat al 21,52% i, segons totes les expectatives, encara no ha tocat sostre. En el passat, molts catalans i catalanes també van haver d'emigrar, així com d'exiliar-se (sobretot després de la guerra civil). Així, una gran part de la població actual és immigrada o filla de persones immigrades i potser, els nostres fills i filles també son o seran persones immigrades en d'altres països.

Aquestes realitats justifiquen que la Declaració Universal dels Drets Humans proclami a l'article 13: 1) Tota persona té dret a circular i a escollir el seu lloc de residència a l'interior d'un Estat. 2) Tota persona té dret a abandonar qualsevol país, àdhuc el propi, i a retornar-hi.

2. Ens prenen la feina i fan baixar els sous?

La crisi està significant un augment espectacular de l'atur i una important retallada de sous, però això no és culpa de les persones immigrades. De fet elles en són les víctimes principals: 34,82% d'atur (les persones autòctones registren un atur del 20,69%),¹² juntament amb nivells molt més alts de pobresa i d'exclusió; i la proporció de persones aturades és encara molt més gran entre les persones treballadores africanes (sudsaharianes i marroquines que treballaven majoritàriament en la construcció, l'agricultura llocs pocs qualificats del sector de serveis).¹³

A més a més, a les persones immigrades se'ls acusa de prendre la feina i fer baixar els sous, quan els autèntics responsables han estat els bancs, els especuladors immobiliaris, els empresaris desaprensus i les polítiques d'uns governs entregats als dictats dels mercats.

Les persones immigrades van venir perquè hi havia feina i faltava mà d'obra. Aquest ha estat l'autèntic "*efecte crida*". Del 1996 al 2007 l'economia espanyola va crear quasi 8 milions de llocs de treball; les persones immigrades van cobrir els que no volien les autòctones per massa durs, mal pagats, submergits o perquè implicaven desplaçaments.¹⁴

Per exemple, una part molt important dels nous llocs de treball ha estat ocupat per dones: la taxa d'activitat laboral femenina a Espanya s'ha duplicat entre el 1976 (28,5%) i el 2009 (51,7%).¹⁵ Però això, en absència d'un augment dels serveis socials, ha fet més difícil conciliar la vida laboral i la familiar i ha obert una important demanda de treball, especialment per les dones immigrades les qual han passat a ocupar entre la meitat i dos terços del treball regular al sector domèstic.¹⁶

En definitiva, les persones immigrades van venir a fer la feina que les autòctones no volien, aquestes últimes van poder ocupar els millors lloc de treball i els seus sous no van baixar. A més a més, cal afegir que hi ha empresaris que discriminen¹⁷ i sobreexploten les persones immigrades, per la seva posició més vulnerable: no les donen d'alta a la Seguretat Social, les paguen menys que a les persones del país encara que facin la mateixa feina, les obliguen a jornades més llargues, els atorguen un càrrec inferior al que podrien accedir per les seves capacitats actitudinals i aptitudinals, les fan desplaçar més fàcilment que a les persones autòctones, els fan fer feines que no els fan realitzar a les persones autòctones; etc.¹⁸

¹² [Encuesta de Población Activa \(EPA\) \(Quart trimestre de 2011\). INE. Pàg. 2-3.](#)

¹³ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 45.](#)

¹⁴ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 43.](#)

¹⁵ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 120.](#)

¹⁶ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 126.](#)

¹⁷ [La discriminació de la immigració estrangera en les condicions laborals a la comarca del Baix Llobregat \(1999\). GEDIME-CITE \(CCOO\). Departament de Sociologia, Universitat Autònoma de Barcelona.](#)

¹⁸ [La gestió de la diversitat i la no discriminació a l'empresa. Guia per a delegats i delegades sindicals \(2009\). CCOO.](#)

Quan ha arribat la crisi, la discriminació s'ha agreujat, perquè no solament la pateixen més durament i, en no trobar feina, veuen perillar els seus permisos de residència, sinó que s'alcen veus dient que ja no són necessàries, que no tenen dret a les mateixes ajudes que les persones autòctones i que han de marxar cap al seus països, com si en comptes de persones estiguéssim parlant exclusivament de mà d'obra.

Volem acabar dient que el dret al treball és una necessitat i un dret universal, i que sovint som els països del "primer món" (a més de governs corruptes) els que no ajudem a que la gent es pugui desenvolupar professionalment i dignament en el seu lloc d'origen.

3. No tenen formació?

És justament al revés: les persones immigrades, en promig, tenen més formació que les autòctones, però fan feines menys qualificades. Per exemple, a Barcelona el 30,6% de la població estrangera té estudis superiors (llicenciatura, diplomatura o doctorat), per només un 22,6% de la autòctona; i només un 2,3% de les persones immigrades no tenen estudis, per un 12,1% de les persones autòctones.¹⁹

Tanmateix, aquest major nivell de formació de les persones immigrades no repercuteix en un major accés a llocs de treball. Segons l'informe de la multinacional de recursos humans Adecco i l'escola de negocis IESE-IRCO, la taxa d'atur entre persones estrangeres amb educació universitària al 2009 era del 20,3% front al 8,1% de les espanyoles amb el mateix nivell d'estudis. De fet, si comparem la taxa de desocupació de les persones immigrades i les autòctones que tenen el mateix nivell educatiu (primària, secundària i FP incompleta, i secundària i FP completa), aquesta taxa sempre és major entre les persones immigrades.²⁰

Tots els estudis mostren que la majoria de les persones immigrades pertanyen als sectors més educats dels països d'origen, i són també els qui es veuen més capaços d'afrontar les despeses i els reptes que comporta la immigració.²¹ L'estudi "Perdent oportunitats. El problema de la subocupació de la immigració a Catalunya"²² mostra que a l'any 2004 a Espanya, el 24,2% de les persones treballadores autòctones disposaven d'una feina per sota dels seus estudis, en front al 42,9% de les persones immigrades.

¹⁹ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 39.](#)

²⁰ [Efectos de la crisis según formación y nacionalidad \(2009\). Adecco / IESE-IRCO.](#)

²¹ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 40.](#)

²² [Ros, A.; Guillemat, E.; Argall, X. \(2008\). Perdent oportunitats. El problema de la subocupació de la immigració a Catalunya. Pla Estratègic Metropolità de Barcelona / UOC. \("Estratègia" 8\). Pàg. 21.](#)

4. Venen pels avantatges socials, copen els ajuts i són una càrrega?

Aquests avantatges estan relacionats amb la despesa social, i a l'estat Espanyol, com tots i totes sabem, l'han retallat moltíssim. Si anem una mica enrere, veiem, amb dades de 2007, que la despesa social a Espanya era de les més baixes de la Unió Europea, tant en diners gastats per habitant com en proporció del PIB. L'Any 2007 Espanya va gastar 5.391,7€ euros per habitant, mentre que la mitjana de la UE-15 van ser 7.186,3€. De fet, Espanya va ocupar la catorzena posició (d'entre els 15 països de la UE-15), només per sobre de Portugal. Podem pensar que això és perquè ho comparem amb els "països més rics" de la unió europea, però això es fàcil de rebatre, ja que la mitjana de la UE-27 aquell mateix any va ser de 6.283,3€ per habitant (casi 1.000€ més!).²³ En comparació amb el PIB, al mateix 2007 la despesa social representava el 24,34% del PIB de l'UE-15, respecte al 21,58% a Espanya.²⁴ Per tant, si les persones immigrades es moguessin pels avantatges socials, altres països serien més atractius (per exemple França, que gasta un 28,4% del PIB en despesa social).

D'altra banda, la part més important de la despesa social, en el cas espanyol, són les jubilacions, les quals l'any 2007 representen quasi el 42% del total de despeses.²⁵ Però la població immigrada és majoritàriament jove, en edat de treballar i representa el voltant del 10% dels/de les cotitzants a la Seguretat social,²⁶ però no arriba a l'1% de les persones jubilades.²⁷ Un altre indicador que recolza aquest argument és la taxa d'activitat: al 2007, el 79,5% de les persones immigrades de 16 anys o més eren població activa (treballaven o buscaven feina), mentre que si considerem tota la població de la mateixa edat, independentment de la seva nacionalitat, només eren persones actives el 58,9%.²⁸ Això significa que les persones immigrades són un col·lectiu que aporta molt més del que rep a les finances de la Seguretat social i que les seves cotitzacions són fonamentals per mantenir el sistema de pensions.

Fins i tot si mirem la despesa pública en general i no només les pensions, les persones immigrades reben menys que les autòctones. S'estima que durant l'any 2007 les persones immigrades van ser beneficiàries de 7.207 milions d'euros, el 3,60% de la despesa total (i el 0,69% del PIB), mentre que representaven el 7,73% de tota la població.²⁹ A Catalunya aquestes dades són encara més diferents: les persones immigrades van rebre el 4,69% de la despesa social,³⁰ i representaven el 12,80% del total de la ciutadania.³¹

²³ [El gasto social en España \(2010\). Área de Políticas Públicas, Sociales y Estado del Bienestar de la Fundación 1º de Mayo \("Estudios de la Fundación\). Pág. 13.](#)

²⁴ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 29.](#)

²⁵ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 29.](#)

²⁶ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 54-55.](#)

²⁷ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 58.](#)

²⁸ [Inmigración y gasto social en España \(2009\). XVI Encuentro de Economía Pública. Pág. 4.](#)

²⁹ [Inmigración y gasto social en España. op. cit., pàg. 7.](#)

³⁰ [Inmigración y gasto social en España. op. cit., pàg. 9.](#)

³¹ [Instituto Nacional de Estadística.](#)

L'aportació de les persones immigrades a l'economia del país és encara més important. Segons un estudi de *la Oficina Económica del Presidente*, durant els anys 2001-2005 el creixement del PIB a Espanya va ser del 3,1% i més de la meitat d'aquest (1,6%) va ser degut a la immigració.³² Segons un estudi de Caixa Catalunya, el creixement del PIB per càpita a Espanya en el període 1995-2005 va ser del 2,6%, però sense immigració hauria disminuït en un 0,64%.³³

D'altra banda, la Llei de serveis socials catalana (Llei 12/2007, d'11 d'octubre) estableix la universalitat com a primer principi rector del sistema. Es concreta de la manera següent: «Els poders públics han de garantir a tothom el dret d'accés als serveis socials i llur ús efectiu en condicions d'igualtat, equitat i justícia redistributiva.

Així mateix, la Llei sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social (Llei 4/200, de l'11 de gener) afirma que «Els estrangers residents tindran dret als serveis i a les prestacions socials, tant als generals i bàsics com als específics, en les mateixes condicions que els espanyols». És a dir, no existeix cap criteri que doni prioritat a la població estrangera pel que fa als ajuts socials. Els barems existents tenen en compte criteris com la situació econòmica, familiar, etc. però cap d'aquests paràmetres té a veure amb el país de procedència.

Sí que és veritat que aquelles persones immigrades en situació social precària tenen dret a rebre ajuts socials, com qualsevol persona autòctona que es trobi en aquestes condicions.

De totes maneres, les dades no menteixen: l'any 2010, el total de gent de nacionalitat estrangera usuària dels serveis socials de Barcelona va ser de 15.216 persones. Representen un 5,5% d'un total de 278.320 persones, dada que demostra que la immensa majoria de les i els residents estrangers de la ciutat no són usuaris dels serveis socials i, per tant, no signifiquen cap col·lapse pels recursos.³⁴ En definitiva, i com a conclusió, les persones immigrades no han estat una càrrega sinó un factor de riquesa.

³² [Inmigración y economía española: 1996-2006. Resumen \(2006\). Oficina Económica del Presidente del Gobierno. Pàg. 18.](#)

³³ [Razones demográficas del crecimiento del PIB per cápita en España y la UE-15 \(2006\), Caixa Catalunya. Pàg. 12-13.](#)

³⁴ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 11.](#)

5. No paguen impostos i reben més del que aporten?

Per tal de renovar els permisos de treball (i, per tant, el de residència) les persones immigrades han de presentar els certificats i estar al dia de les cotitzacions a la Seguretat social i dels pagaments a Hisenda. L'estudi ja citat de l'*Oficina Económica del Presidente* informava que, al 2005, el total dels ingressos fiscals de les persones immigrades (IRPF, cotitzacions socials, IVA, impostos especials, etc) superaven en quasi 5.000 milions d'euros el valor del conjunt de totes les prestacions que rebien (atur, pensions, sanitat, educació, integració, etc.).³⁵

Altres estudis arriben a conclusions semblants: per a Dolado i Vázquez (2008),³⁶ al 2008, els ingressos derivats de la immigració sobrepassaven els costos (en forma de prestacions per atur, pensions, educació, sanitat, etc.) en prop de 2.000 milions d'euros anuals, amb l'expectativa que aquest saldo positiu s'incrementaria fins a 3.000 milions a la fi del 2010. D'acord amb Otero et al.,³⁷ a l'any 2008 només les cotitzacions a la Seguretat social (8.080 milions d'euros) de les persones immigrades (deixant, per tant, de banda els impostos directes i indirectes) aportaven més a la balança fiscal que no pas tota la despesa social associada a la immigració (6.500 milions d'euros).

Per tant, totes les persones que tenen permís de residència paguen impostos. A més a més, i tal com hem dit, el conjunt de persones immigrades (les que tenen papers i les que no) aporten més del què reben. Però aquesta aportació fiscal, igual que la riquesa que han contribuït a crear, no s'ha repartit de forma justa. Els impostos sobre la renda i el consum, en què la immigració pot repercutir positivament, són gestionats pel govern central, però no són distribuïts de manera proporcional entre les comunitats autònomes. D'aquesta manera, l'augment de la immigració en determinades societats, ha significat un desajust de recursos, ja que la demanda de polítiques socials augmenta. Però els recursos recaptats, que serien més que suficients per cobrir aquesta demanda, són destinats a altres finalitats.³⁸

Els barris i pobles on viuen les classes populars ja tenien mancances socials abans de l'arribada de la immigració, les quals s'han accentuat perquè les administracions no han atès les noves necessitats i perquè, quan ha arribat la crisi, han imposat mes retallades socials, mentre dedicaven els recursos a salvar la banca, les constructores i les immobiliàries. Aquestes sí que paguen pocs impostos i reben molt més del que aporten.

³⁵ [Inmigración y economía española: 1996-2006. Resumen. op. cit. Pàg 23-25.](#)

³⁶ [Dolado, J.J.; Vázquez, P. \(2008\). Ensayos sobre los efectos económicos de la inmigración en España, Madrid: FEDEA.](#)

³⁷ [Otero, J.V. \(dir.\); R. Casado; P. Tobes \(coord.\) \(2010\). Impacto de la inmigración en el sistema de protección social, Madrid: Consejo Económico y Social.](#)

³⁸ [Immigració i Estat de benestar a Espanya. op. cit., pàg. 146.](#)

6. Abusen dels serveis sanitaris i col·lapsen les urgències?

Això no és veritat: les dades confirmen que, a Catalunya, les persones immigrades van al metge la meitat que la població autòctona i el consum farmacèutic dels i de les pacients de nacionalitat espanyola és un 41% més elevat que el de les persones estrangeres. En la mateixa línia, la despesa sanitària de la població immigrada a Catalunya és la meitat de la mitjana catalana. I l'atenció a urgències dels/de les pacients estrangers/es és entre el 10 i 17% menor que l'atenció a pacients catalans/es. La situació al conjunt de l'Estat espanyol és similar, tant pel que fa a la utilització dels serveis sanitaris, com a la despesa.³⁹

Un estudi realitzat pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya⁴⁰ sobre els usuaris de l'Hospital del Mar de Barcelona destaca que l'únic àmbit on les persones immigrades utilitzen més els serveis sanitaris que les autòctones és el maternoinfantil, degut a que la població immigrada és majoritàriament més jove i fecunda. Tot i això, l'ús per altres tipus de patologies és tan inferior que fa que, globalment, les persones immigrades usin els serveis hospitalaris en proporció menor a la que representen a la població.

És a dir: de mitjana, la població de nacionalitat estrangera consumeix menys recursos sanitaris que la població autòctona, i les persones immigrades que ho fan, poden fer-ho o bé perquè cotitzen a la Seguretat Social o bé perquè son nens/es, dones embarassades o persones sense recursos econòmics que, com diu la Declaració Universal dels Drets Humans, tenen dret a la sanitat com qualsevol altra persona, tot i que hi hagi gent que ho vulgui posar en qüestió.

També és falsa l'afirmació que les persones immigrades col·lapsen les urgències: un estudi de l'Hospital de Sant Pau conclou que l'assistència a urgències de la població estrangera és la mateixa que l'espanyola; exactament el 14,2% del total de pacients, que correspon al percentatge de població estrangera que viu a l'àrea d'influència de l'hospital.⁴¹ Fins i tot a l'àrea d'influència de l'Hospital del Mar i Peracamps, i principalment al districte de Ciutat Vella amb un 35,6% de població immigrada, el percentatge de persones immigrades que van ser ateses a urgències l'any 2004 va ser del 34,1% del total, una mica per sota del que es podria considerar "normal".⁴²

³⁹ Saurina, C.; Vall-Ilosera, L.; Saez, M.; González, S.; Renart, G.; Rue, M.; Cots, F.; Muñoz, D. (2008) "Immigració i salut: Estat de salut, necessitat i utilització dels serveis d'atenció primària". A: *Recerca i Immigració*. Barcelona: Secretaria per a la Immigració, Departament d'Acció Social i Ciutadania, Generalitat de Catalunya.

⁴⁰ Cots, F.; Burón, A.; Castells, X.; Riu, M.; García, O.; Vall, O. (2006) "[Impacte del creixement de la població immigrant en la utilització dels serveis sanitaris. Anàlisi de la freqüentació i de la complexitat de les urgències de la població immigrant](#)". A: *Estudis d'Economia de la Salut*. Barcelona: Direcció General de Planificació i Avaluació. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya. Pàg. 94.

⁴¹ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 19-20.](#)

⁴² "[Impacte del creixement de la població immigrant en la utilització dels serveis sanitaris. Anàlisi de la freqüentació i de la complexitat de les urgències de la població immigrant](#)", op. cit. Pàg. 97-98.

Encara es pot filar una mica més prim, ja que la població immigrada presenta una composició (segons edat, sexe, etc) molt diferent a l'autòctona. Si no tenim en compte aquestes diferències, la taxa de freqüentació de persones immigrades empadronades és un 7% inferior que la de les persones autòctones, i si ajustem les dades per edat, sexe i servei rebut, passa a ser un 15% inferior.⁴³

El fet que les persones immigrades utilitzin poc el sistema sanitari es pot explicar, a part de pel fet que siguin més joves i per tant tinguin millor salut, per causes psicosocials – concepte de salut-, per la dificultat d'accés –desconeixement del sistema sanitari, per exemple-, perquè són atesos per associacions o bé són usuaris de medicines alternatives – medicina xinesa, medicina natural...- per condicions laborals inestables –no poden deixar la feina per consultar el metge-, etc.

⁴³ [“Impacte del creixement de la població immigrant en la utilització dels serveis sanitaris. Anàlisi de la freqüentació i de la complexitat de les urgències de la població immigrant”, op. cit. Pàg. 104.](#)

7. Baixen el nivell dels centres educatius?

La realitat és que sovint és el nivell de les seves escoles la que baixa el nivell de l'alumnat. Ens expliquem: A Catalunya, durant el curs 2009-2010, el percentatge d'alumnat immigrant a les escoles era del 13,5%.⁴⁴ És un fet real que, en general, el promig de l'alumnat immigrant obté resultats inferiors respecte l'alumnat autòcton, especialment a partir dels cursos d'ESO, tant a nivell de qualificacions com a nivell d'estudis adquirits.⁴⁵ Tanmateix, la realitat és que existeix una certa segregació escolar: las dades ens diuen que a Catalunya prop del 84,5% de l'alumnat immigrant està inscrit en centres públics i el 15,5% en centres concertats i privats.⁴⁶ A Barcelona ciutat passa el mateix: durant el curs 2009-2010, el percentatge d'alumnat estranger era de l'11,7, el 75% d'aquest alumnat anava a centres públics i el 25% a centres concertats i privats.⁴⁷ La segregació també succeeix, tal i com alerta el Síndic de Greuges, entre barris i la distribució de l'alumnat estranger en molts barris és superior a la segregació urbana.⁴⁸

Els estudis demostren que les escoles on l'alumnat pertany a nivells econòmics i procedències barrejades, tenen alumnes amb resultats més homogenis. A escoles amb població més semblant entre sí, normalment hi ha més diferència de resultats entre l'alumnat (resultats molt bons i molt dolents).⁴⁹ Per tant, el fet que hi hagi escoles amb molta població immigrada està influïent de manera negativa en els resultats acadèmics de l'alumnat que va a aquelles escoles (immigrant i no immigrant). Així, segregar l'alumnat immigrant i de classes humils redueix les seves expectatives d'èxit escolar.

Una de les mesures per aconseguir més barreja social a les escoles passa per crear mapes escolars equilibrats i garantir unes condicions materials de qualitat als centres públics. La idea és que no hi hagi centres “de primera” i “de segona” sufragats amb diners públics, sinó que tots siguin gratuïts i de la mateixa qualitat, propiciant que els pares i mares triïn el centre pels seus fills i filles en funció de la proximitat i no d'altres factors.

Cal comentar, també, altres factors que poden influir en el bon rendiment de l'alumnat, tan immigrant com autòcton: la participació dels pares i mares a les AMPA dels centres educatius; la sensibilitat, actitud, empeny i professionalitat del professorat, el reconeixement de la pluralitat (en l'actitud, dins el temari –religió, història, etc.–, en les festes dels centres educatius, ...), etc.

Una altra dada relacionada amb els centres educatius: durant el curs 2010-2011, i segons va fer públic el Consorci d'Educació de Barcelona, només el 15'5% d'alumnat amb beques menjador era de nacionalitat estrangera.⁵⁰

⁴⁴ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 31.](#)

⁴⁵ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit., pàg. 103-104.](#)

⁴⁶ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 31.](#)

⁴⁷ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 31-32.](#)

⁴⁸ [La segregació escolar a Catalunya, \(Informe Extraordinari, maig 2008\). Síndic de Greuges de Catalunya.](#)

⁴⁹ [Immigració i Estat de benestar a Espanya, op. cit.](#)

⁵⁰ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 32.](#)

8. Viuen apinyats i baixen el valor dels pisos?

La gran majoria de les persones immigrades extracomunitàries tenen pocs recursos i això es reflexa en la vivenda. Segons una enquesta del Col·lectiu IOÉ,⁵¹ l'any 2005 la majoria de les persones immigrades –el 47%– vivia rellogant (per no tenir diners o perquè no els volien llogar un pis), un 30% tenia un pis de lloguer independent, el 12,9% era propietari/a de la vivenda, el 5% residia a casa o a l'empresa de qui la contractava i un 4,5% estava en situació difícil (viva acollit/da en una casa o una residència, en cases abandonades o al carrer, etc.).

No és una situació nova: durant l'onada migratòria dels anys 60 molta gent va haver de viure molts anys en barraques, però ni abans ni ara això ha estat culpa de les persones immigrades. Si fa falta gent per treballar, també fan falta vivendes socials per allotjar aquesta gent. Durant la bombolla immobiliària però, es van construir moltes vivendes per a la gent amb diners, que ara estan desocupades, mentre hi havia molta gent humil sense poder accedir a una casa.

Els rumors deformen la realitat per donar mala imatge de les persones immigrades i carregar-les culpes que no els pertocuen. Per exemple, s'ha parlat molt dels "llits calents" tot i que és un fenomen molt marginal (0,44%);⁵² o dels "pisos pastera" quan, l'any 2005, a la ciutat de Barcelona, només un 0,16% dels pisos es pot considerar sobreocupat (les dades no recullen si hi viuen persones estrangeres o autòctones).⁵³ Però potser el més infundat dels rumors és culpar les persones immigrades de fer baixar el valor dels pisos. És tot el contrari: l'arribada de persones immigrades ha revalorat una bona part de pisos antics i mal conservats, que haurien quedat desocupats en no complir amb les exigències de la població autòctona i, en canvi, s'han llogat o venut perquè les persones immigrades ho necessitava.

Una altra dada relacionada amb habitatge: al 2010, i segons les dades del Consorci d'Habitatge de Barcelona, només el 15,83% de les sol·licituds d'habitatge protegit de propietat i lloguer eren de famílies estrangeres. Des de 2009 (i fins l'última dada que tenim), només un de cada vint pisos de protecció oficial s'ha adjudicat a famílies immigrades.

⁵¹ [Inmigración y vivienda en España \(2005\). Colectivo IOÉ, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Pàg. 95-97.](#)

⁵² [Inmigración y vivienda en España, op. cit., Pàg. 97-99.](#)

⁵³ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 28.](#)

9. Reben ajuts per obrir comerços i no compleixen els horaris?

L'administració no ofereix ajuts específics per obrir comerços a les persones immigrades, de manera que aquestes només poden optar al mateixos ajuts que qualsevol persona autòctona. Ara bé, només el 10,9%⁵⁴ de les persones comerciants immigrades coneixen l'existència d'aquests ajuts. En resum, els comerços regentats per persones immigrades no només no tenen ajuts especials, sinó que la gran majoria no saben que poden demanar un ajut per obrir la seva botiga.

La Llei d'horaris comercials de Catalunya⁵⁵ estableix limitacions específiques en funció del tipus d'activitat comercial, la ubicació i la mida de les botigues o els productes que s'ofereixen.⁵⁶ Els comerços poden obrir només de dilluns a dissabte entre les 7 del matí i les 10 de la nit (amb altres límits sobre el total d'hores). Tanmateix, la mateixa normativa permet que les botigues d'alimentació de menys de 150 m² obrin qualsevol dia de l'any, excepte els festius de tancament obligatori (1 de gener, 1 de maig, 11 de setembre i 25 de desembre) i sense limitació d'horari.⁵⁷ Per tant, no hi ha cap problema amb les petites botigues de menjar que habitualment estan obertes fins la mitjanit o més enllà. De fet, si obren fins tard és perquè algú hi va a comprar, de manera que donen un servei prou demandat.

A més a més, hi ha tipus d'establiments que no es veuen afectats pels dies de tancament obligatori, com ara els establiments dedicats principalment a la venda de pa o els situats en museus, entre d'altres. A tall d'exemple, també les perruqueries, els centres d'estètica, les bugaderies o els locutoris telefònics poden obrir en dia festiu atès que es tracta d'establiments dedicats essencialment a la prestació de serveis i, per tant, queden exclosos de les limitacions en matèria d'horaris comercials.⁵⁸

Per a més informació:

- Web del Departament d'Empresa i Ocupació:
- <www.gencat.cat/empresaiocupacio>
- Guia bàsica de normativa comercial de la Confederació de Comerç de Catalunya: <<http://bit.ly/tNdbzS>>

⁵⁴ [La immigració i el comerç a Catalunya \(2009\). Confederació del Comerç de Catalunya. Pàg 41.](#)

⁵⁵ [Llei 8/2004, de 23 de desembre, d'horaris comercials. Art. 1. 1-a\).](#)

⁵⁶ [Horaris comercials. \("Dades que trenquen tòpics"\) Direcció General per a la Immigració. Generalitat de Catalunya.](#)

⁵⁷ [Llei 17/25, de 27 de desembre, de modificació de la llei 8/2004, de 23 de desembre, d'horaris comercials.](#)

⁵⁸ [Horaris comercials. op. cit.](#)

10. Augmenten la delinqüència i són incívics?

En aquest punt s'han de destacar dos aspectes:

D'una banda, el suposat incivisme no és tal. Del 2006 al 2010, només el 18% de les multes per infraccions de l'Ordenança de convivència eren per a persones estrangeres residents a Barcelona.⁵⁹ (El percentatge de persones immigrades a Barcelona al 2010 era del 17,3%⁶⁰ de la població).

D'altra banda, s'ha de tenir en compte algunes diferències existents entre la població immigrada i l'autòctona: en general les persones immigrades tenen menys poder adquisitiu, menys xarxes socials, etc. i estan exposades a situacions de més vulnerabilitat. Al 2006 el percentatge de presos autòctons era del 65,8% y el d'estrangers del 34,2%⁶¹ i, si bé això sembla donar la raó al rumor, l'estudi d'Àngel Miret i Dori Rodríguez mostra que, estadísticament, el perfil majoritari dels delinqüents és el d'un home jove. D'aquesta manera, el fet que la població immigrada sigui majoritàriament jove així com l'existent vulnerabilitat i les dificultats econòmiques que no permeten per pagar-se un advocat, pagar fiances, etc., expliquen aquesta "desproporció".

L'estudi d'Àngel Miret i Dori Rodríguez mostra que, si la proporció d'homes fos la mateixa entre les persones immigrades que entre les autòctones, el percentatge de delinqüents immigrants es reduiria del 34,2% al 29,6%. A més a més, si la distribució d'edats entre les persones immigrades fos igual que la de les autòctones, el número de persones empresonades es reduiria aproximadament a la meitat.⁶²

Cal afegir que les xifres de persones estrangeres detingudes per la policia generen confusió, ja que el 40% dels delictes comesos a Espanya per persones estrangeres els fan turistes o persones en trànsit⁶³ i que també s'inclouen com a delinqüents les persones acusades de no tenir papers, tot i que en realitat el que cometem és una falta administrativa i no un delicte. Al 2005, el 46% dels delictes que la policia va comptabilitzar van ser "comesos" per persones acusades de no tenir papers.⁶⁴ A més a més, l'estereotip "persona immigrada=delinqüent" i les dificultats econòmiques faciliten l'empresonament i dificulten la llibertat d'aquestes persones.

⁵⁹ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 25.](#)

⁶⁰ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 8.](#)

⁶¹ [Miret, A.M.; Rodríguez, D. \(2007\). "Género y Edad de la población inmigrante, ¿Causa de exclusión social? \(Estudio de la población inmigrante en los centros penitenciarios de Catalunya\)". A: Actas del Seminario Internacional de Políticas Migratorias \(SIPM_2007\). Pàg. 281.](#)

⁶² ["Género y Edad de la población inmigrante..." op.cit., Pàg. 281.](#)

⁶³ [Vinculación entre aumento de delincuencia e inmigración. Cruz Roja Española, Comunidad de Madrid \("Argumentario de Sensibilización Intercultural", 4\).](#)

⁶⁴ ["Dimensiones de la Inmigración en España. Impactos y Desafíos." \(2008\). A: Papeles de relaciones ecosociales y cambio global. Madrid: CIP-Ecosocial, FUHEM, núm. 103. Pàg. 95-104. Colectivo IOE.](#)

11. No es volen integrar i estem perdent la identitat?

La cultura catalana evoluciona i es renova a partir d'aportacions de catalans i catalanes d'origen immigrat. Veiem aquests exemples:

- En gastronomia la mona de Pasqua té un origen àrab. El nom prové de la «munna», terme àrab que significa «provisió de la boca», i era un regal que els moriscs feien als seus senyors.⁶⁵

- Les havaneres són el testimoni de la marxa a Cuba durant el segle XIX de nombrosos mariners

catalans que buscaven com guanyar-se la vida i tornaven carregats de rom, tabac, ritmes i cançons. De la mateixa manera, la rumba flamenca, també anomenada catalana, és hereva directa de la guaracha cubana. I va ser en Gato Pérez, d'origen argentí, qui als anys setanta va participar en un nou impuls del gènere, a partir de la tradició rumbera.⁶⁶

- Pep Ventura, renovador de la sardana al segle XIX, va néixer a Alcalà la Real (Jaén), on la banda

principal de música pertany a l'Associació Musical Pep Ventura. El seu pare era de Figueres, ciutat on va néixer l'any 1952 Kiko Veneno, un dels renovadors del flamenc modern, «fill de militar i pagesa», i que sol comentar sobre ell mateix: «aquest andalús profund es veu obligat de tant en tant a defensar la seva terra d'origen i combatre els prejudicis que envolten Catalunya i els catalans».⁶⁷

Segons les dades estadístiques de l'Ajuntament de Barcelona de gener de l'any 2011, el 31,3% dels matrimonis a Barcelona van ser mixtos (formats una persona estrangera amb una autòctona), una xifra superior a la dels matrimonis formats per dos cònjuges estrangers (10%).

Segons el Baròmetre de la Comunicació i la Cultura 2011, el 40% de les persones estrangeres residents a Catalunya parlava català. Cada any creix el nombre d'alumnes d'origen estranger que estudien català. Segons el Consorci per a la Normalització Lingüística de Barcelona,⁶⁸ l'any 2010, 39.986 persones van estudiar català i la demanda s'ha doblat en cinc anys. El 71% de les persones inscrites als cursos van ser persones d'origen estranger i, dintre d'aquest grup, la meitat eren persones llatinoamericanes. I segons l'Institut d'Estadística de Catalunya, al 2007 el 73% de la població estrangera entenia el català.

⁶⁵ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 23.](#)

⁶⁶ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 23-24.](#)

⁶⁷ [Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona, op. cit., pàg. 24.](#)

⁶⁸ [Consorci per a la Normalització Lingüística.](#)

Un estudi del Col·lectiu d'Analistes Socials d-CAS afirma que augmenten els casos d'estrangers que es relacionen igual amb gent d'aquí que amb gent del seu país d'origen o fins i tot més amb gent d'aquí que amb gent del país d'origen, mentre que disminueix el nombre de persones estrangeres que es relaciona principalment amb gent del seu país d'origen.⁶⁹

A Sants, Hostafrancs i la Bordeta comptem amb diverses iniciatives que mostren la voluntat d'inclusió de les persones immigrades i el bon acolliment per part de les persones autòctones:

1. La Taula intercultural, un espai de participació i coordinació d'entitats de diferent origen (catalanes, peruanes, xineses, uruguaianes, mexicanes, senegaleses, amazigs, marroquines, índies, etc.) on treballem intensament i des de 2009 des de i per la interculturalitat.

2. La Bordeta en dansa. Aquest acte és un exemple del treball, l'interès i la voluntat de les entitats de persones immigrades a participar activament de les activitats dels nostres barris, així com de les entitats autòctones de comptar amb la participació de les diverses entitats dels territoris.

3. Gegants (portadors panjabis). Després de la participació dels panjabis en un final de curs de l'escola Perú, a l'Aula Oberta de la Bordeta i sobretot al pilar de Sants 3 Ràdio, la parròquia Sant Medir i la Colla de Gegants de Sants, es va proposar a Punjabi Bhangra Group que participés de l'activitat gegantera. Punjabi Bhangra Group va treure els nous gegants el dia 6 de març, dia de Sant Medir. Es tracta d'una activitat tradicional molt arrelada a Catalunya, amb molt de seguiment als nostres barris, i que ara està sent experimentada de primera mà per representants del col·lectiu sikh, ja que han seguit vinculats a la Colla de Gegants de Sants. És indubtable que hi ha hagut un aprenentatge sobre com muntar i desmuntar els gegants, els balls, etc. i que els panjabis i la resta d'entitats implicades han fet un treball conjunt i enriquidor amb d'altres comunitats.

4. Castellans de Sants. Vam realitzar un taller de castells en una reunió plenària de la taula i un altre al laboratori antiracista de l'any 2011, on van participar entitats i persones de diferents orígens. Durant el mes de maig (2011) vam fer uns quants assajos per tal d'aixecar el nostre castell intercultural el dia de la Festa intercultural i el Firentitats, però finalment no vam ser prou persones per aixecar-lo. Això sí, vam acostar cultures, vam aprendre sobre el món casteller i vam passar molt bones estones! L'any 2012 s'ha aixecat un pilar antirumors, dins d'un projecte antirumors molt ampli.

⁶⁹ [Samper, S.; Moreno, R. \(d-CAS, Col·lectiu d'Analistes Socials\) \(2009\). Integració i Interculturalitat: Anàlisi de les trajectòries migratòries i de la integració subjectiva de la població estrangera extracomunitària a la ciutat de Barcelona.](#) Ajuntament de Barcelona.

5. Parlem. La CAL impulsa aquest projecte de formació de parelles lingüístiques (un voluntari catalanoparlant i un aprenent) per parlar en català. Té com objectiu promoure l'ús social del català entre les persones que no el parlen, especialment, entre els immigrants, i afavorir la inclusió i socialització d'aquests col·lectius. Al 2011 van haver 75 parelles (algunes en actiu i d'altres que ja han finalitzat les trobades).

6. Xerrem. La CAL impulsa grups de conversa per parlar en català amb fluïdesa i seguretat (un voluntari catalanoparlant i varis aprenents). Es parla de temes quotidians, n'hi ha per tot arreu, etc. Al 2011 hi va haver un total de 33 grups actius + 13 en procés + nombre indeterminat que ha demanat informació.

7. Programes radiofònics. Des de la Taula intercultural, la CAL i Sants 3 Ràdio hem impulsat 2 programes de ràdio (Avui xerrem i Xerrem d'arreu), on persones de diferents orígens parlem en català sobre qüestions diverses (coses de la vida quotidiana/experiències i aspectes culturals dels propis països). En breu s'emetrà el Xerrem de festes, on parlem en català sobre festes i celebracions (ja siguin de vida, de veïnatge, nacionals, tradicionals, etc.) de diferents llocs del món, com les celebràveu/celebreu allà i com les celebren a Catalunya, amb l'objectiu de fomentar l'ús social del català, i reconèixer i valorar la diversitat existent i la convivència intercultural.

8. Capgrossos mexicans. La colla de geganters de Sants i l'Associació mexicanocatalana (Mexcat) van elaborar els primers capgrossos mexicans! Els van treure a ballar al Firentitats, al Laboratori antiracista, i els segueixen traient en altres esdeveniments del territori i la ciutat.

I molts altres projectes i serveis que tenim en marxa!

A més a més, ja hi ha entitats formades per persones de diferents orígens. A part de la Colla dels Castellans i la de Geganters, hi ha, per exemple:

Sher-E Punjab: és un grup de dansa format per nois i noies de la Índia i de Catalunya, que es van unir i treballen per contagiar la màgia del banghra i del Panjab.

Mexcat: Mexcat és una associació que treballa per la promoció de la cultura catalana a Mèxic i per la unió d'aquestes dues cultures a Catalunya. Està formada per persones mexicanes i catalanes. Fa tres anys que organitzen, per exemple, Catalunya, Terra d'acollida, un concurs de fotografia en que les persones participants (immigrants) presenten fotografies que mostren la seva visió sobre les tradicions i la cultura popular de Catalunya.

Associació de Comerciants i Veïns Creu Coberta: aquesta associació està formada per persones de diferents orígens -algunes de les quals formen part de la junta-, crearen l'àrea d'immigració, organitzen cursos de català, participen a "comerços compromesos amb el català", difonen la normativa comercial en diferents idiomes, es manifesten perquè l'administració treballi amb i per al col·lectiu gitano, han escrit i editat un conte sobre la història del carrer Creu Coberta -per conèixer-lo millor i així respectar-lo més-, i defensen aquesta diversitat i treball conjunt com una necessitat i un enriquiment per a l'associació i el conjunt de la societat.

En definitiva, la gent es mou, aprèn la llengua i els costums del país d'acollida, es relaciona, treballa conjuntament, etc. sense haver de renunciar als propis orígens. Si compartim, ensenyem i aprenem, tothom enriqueix la seva identitat. A Barcelona hem optat pel model interculturalista, basat en tres principis: 1. Principi d'igualtat. 2. Principi de reconeixement de la diversitat. 3. Principi d'interacció positiva. Cal respectar aquests principis de la mateixa manera que cal respectar les lleis democràtiques que marquen les normes de convivència i que són iguals per a tots i totes.

...Qui perd els orígens, perd la seva identitat... No els perdem! Seguirem lluitant per una convivència democràtica i diversa entre iguals, i sempre amb una mirada inclusiva.

12. Tenen més drets i menys obligacions?

Tots els ciutadans són iguals en drets i deures, en oportunitats i obligacions independentment del seu lloc de “naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social” (Article 14 de la Constitució).⁷⁰

A part de la constitució, les persones immigrades tenen menys drets que la resta de la població, ja que els seus drets estan regulats per la Llei d'Estrangeria anomenada “Llei dels drets i les llibertats de les persones estrangeres”, malgrat que aquesta llei és molt restrictiva en quan a drets i llibertats.

La Llei d'Estrangeria és la llei de les obligacions de les persones immigrades per accedir a residir i treballar a l'Estat Espanyol. Com que és una llei complexa i sensible s'ha hagut de reformar en nombroses ocasions.

Les persones immigrades adquireixen, per exemple, la documentació administrativa d'identitat (NIE) complint uns requisits molt restringits.

Pel que fa als tributs, en canvi, s'equiparen als de les persones autòctones, tant si disposen de residència de llarga durada o no. D'altra banda, el dret a l'habitatge està limitat a aquelles persones que disposen del permís de residència de llarga durada,⁷¹ el qual s'obté a partir de 5 anys de residència legal.

A més a més, l'incompliment de la Llei d'Estrangeria pot ser objecte de sanció o multa, així com de tancament en un Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) i, finalment, ser expulsat al teu país d'origen.⁷²

Les persones immigrades no poden votar a les eleccions Europees ni del Congrés dels Diputats i tampoc del Parlament de Catalunya. Només poden participar en les eleccions municipals les persones immigrades comunitàries i aquelles immigrades de les quals el seu país d'origen té signat un acord de bilateralitat amb Espanya.⁷³

És per tot això que les persones immigrades tenen, a diferència del que es diu, menys drets i més obligacions que les persones autòctones.

⁷⁰ [Constitució Espanyola. Article 14.](#)

⁷¹ [Real Decret 557/2011.](#)

⁷² [Real Decret 557/2011.](#)

⁷³ [Portal electoral.](#)

Què pots fer tu?

Per desfer els falsos rumors i els estereotips negatius sobre les persones immigrades, per lluitar contra la xenofòbia i el racisme, i per fer respectar els drets humans:

- És important tenir una actitud crítica amb la informació.
- Les dades són una eina molt bona per combatre rumors: són objectives i costen de rebatre.⁷⁴
- Cal sumar gent en aquesta lluita i que aquestes persones sumin més gent: difonent material informatiu, organitzant xerrades, de viva veu als dinars familiars, al metro, a la feina, amb amics, etc.⁷⁵
- Cal difondre la Declaració Universal dels Drets Humans, contribuir a la defensa dels seus continguts i negar-se a col·laborar, per activa o per passiva, en qualsevol activitat que posi en qüestió cap dels drets.
- És important col·laborar o formar part de les organitzacions que treballen per la defensa dels drets humans, per a la cohesió social, etc.⁷⁶

Referències bibliogràfiques

- (1) ARA Barcelona (16 de gener de 2012). “Més emigrants que immigrants a Catalunya per primera vegada en una dècada”.
<http://www.ara.cat/societat/poblacio_0_628737281.html>
- (2) *Butlletí de la Direcció per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya*. (abril de 2012, núm. 94). Generalitat de Catalunya.
<<http://w3.bcn.cat/fitxers/premsa/20120330/Notapadr2012.195.pdf>>
- (3) **Cabré A.** (2003) “Barcelona i el sistema català de reproducció”. *Revista L’Avenç* (núm. 27, pàg. 28-31).
- (4) Consorci per a la Normalització Lingüística.<<http://www.cpln.cat/xarxa/cnlbarcelona/>>
- (5) Constitució Espanyola.
<http://noticias.juridicas.com/base_datos/Admin/constitucion.t1.html>
- (6) **Cots, F.; Burón, A.; Castells, X.; Riu, M.; García, O.; Vall, O.** (2006) “Impacte del creixement de la població immigrant en la utilització dels serveis sanitaris. Anàlisi de la freqüentació i de la complexitat de les urgències de la població immigrant”. A: *Estudis d’Economia de la Salut*. Barcelona: Direcció General de Planificació i Avaluació. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya.
<<https://www.gencat.cat/salut/depsalut/pdf/estudissalut2007.pdf>>

⁷⁴ Pots trobar informació en aquest document, a l’exposició, al tríptic, a la bibliografia que et facilitem al final, al [web de la xarxa bcn antirumors](#), etc.

⁷⁵ Fes pensar les persones, amb una actitud positiva i empàtica: des del respecte i la valoració, de manera honesta, atenta, sincera, des de l’atenció, l’escolta activa, sense presses, relaxadament; amb un bon llenguatge corporal; un to de veu adequat; parlant el mateix llenguatge – amb termes i expressions similars-; i amb bones estratègies de resposta (preguntant, convidant a la curiositat i la comprovació, buscant vincles comuns, prioritzant els missatges positius, etc.) Per aprofundir en aquest tema: [Guia pràctica per a l’agent antirumor. Com combatre els rumors i estereotips sobre la diversitat cultural a Barcelona.](#)

⁷⁶ Pots fer una recerca de les [entitats que formen part del SESHB](#). També pots consultar les [entitats que formem part de la xarxa bcn antirumors](#).

- (7) *Declaració Universal dels Drets Humans*.
<<http://www.xtec.cat/~lvallmaj/passeig/dudh.htm>>
- (8) “Dimensiones de la Inmigración en España. Impactos y Desafíos.” (2008). A: *Papeles de relaciones ecosociales y cambio global*. Madrid: CIP-Ecosocial, FUHEM, núm. 103. Pàg. 95-104. Colectivo IOE.
<<http://www.colectivoioe.org/uploads/aba56be3f5fa1a1d2abef464a521a82b69ee4f85.pdf>>
- (9) **Dolado, J.J.; Vázquez, P.** (ed.) (2008). *Ensayos sobre los efectos económicos de la inmigración en España*, Madrid: FEDEA.
<http://www.fedea.es/pub/est_economicos/2008/01-2008.pdf>
- (10) *Efectos de la crisis según formación y nacionalidad* (2009). Adecco / IESE-IRCO.
<<http://www.adecco.es/data/NotasPrensa/pdf/163.pdf>>
- (11) *El gasto social en España* (2010). Área de Políticas Públicas, Sociales y Estado del Bienestar de la Fundación 1º de Mayo (“Estudios de la Fundación”).
<<http://www.1mayo.ccoo.es/nova/files/1018/Estudio30.pdf>>
- (12) *Encuesta de Población Activa (EPA)* (Quart trimestre de 2011). INE.
<<http://www.ine.es/daco/daco42/daco4211/epa0411.pdf>>
- (13) *Horaris comercials*. (“Dades que trenquen tòpics”) Direcció General per a la Immigració. Generalitat de Catalunya. <http://www20.gencat.cat/docs/bsf/03Ambits tematics/05Immigracio/15_Topics/horaris_comercials/horaris_comercials.pdf>
- (14) *Inmigración y economía española: 1996-2006. Resumen* (2006). Oficina Económica del Presidente del Gobierno.
<<http://www.lamoncloa.gob.es/NR/rdonlyres/2D479DCC-2BAC-44D7-88A5-A3A8550842B2/78629/Resumen.pdf>>
- (15) *Inmigración y economía española: 1996-2006* (2006). Oficina Económica del Presidente del Gobierno.<<http://www.lamoncloa.gob.es/NR/rdonlyres/2D479DCC-2BAC-44D7-88A5-A3A8550842B2/78630/INMIGRACIONYECONOMIAESPAÑOLA15noviembre.pdf>>
- (16) *Inmigración y gasto social en España* (2009). XVI Encuentro de Economía Pública.
<http://dialnet.unirioja.es/servlet/fichero_articulo?codigo=2942044>
- (17) *Inmigración y vivienda en España* (2005). Colectivo IOÉ, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
<<http://www.colectivoioe.org/uploads/0eaefc67da03a40d6be2755eefc2e5b3c284198b.pdf>>
- (18) Instituto Nacional de Estadística. <<http://www.ine.es/>>
- (19) Institut d'Estadística de Catalunya. <<http://www.idescat.cat/>>
- (20) *La discriminació de la immigració estrangera en les condicions laborals a la comarca del Baix Llobregat* (1999). GEDIME-CITE (CCOO). Departament de Sociologia, Universitat Autònoma de Barcelona.
<<http://www.migracat.cat/document/53d9089d66f91d3.PDF>>
- (21) *La gestió de la diversitat i la no discriminació a l'empresa. Guia per a delegats i delegades sindicals* (2009). CCOO.
<http://www.ccoo.cat/pdf_documents/guia_diversitat.pdf>

- (22) *La immigració i el comerç a Catalunya* (2009). Confederació del Comerç de Catalunya.
<<http://www.confecom.cat/serveiling/wp-content/uploads/2008/12/PLA2.pdf>>
- (23) *La Població estrangera a Barcelona (Gener 2011)*. Ajuntament de Barcelona ("Informe Estadístics" 34).
<<http://www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/inf/pobest/pobest11/pobest11.pdf>>
- (24) *La segregació escolar a Catalunya*, (Informe Extraordinari, maig 2008). Síndic de Greuges de Catalunya
<http://www.sindic.cat/site/unitFiles/2266/segregacio_escolar_web.pdf>
- (25) Llei 8/2004, de 23 de desembre, d'horaris comercials.
<<http://www.gencat.cat/diari/4289/04351074.htm>>
- (26) Llei 17/25, de 27 de desembre, de modificació de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, d'horaris comercials. <http://www.gencat.cat/diue/doc/doc_26473315_1.pdf>
- (27) *Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona* (2011). Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Xarxa Barcelona antirumors.
<http://bcnantirumors.cat/sites/default/files/Manual_.pdf>
- (28) **Miret, A.M.; Rodríguez, D.** (2007). "Género y Edad de la población inmigrante, ¿Causa de exclusión social? (Estudio de la población inmigrante en los centros penitenciarios de Catalunya)". A: *Actas del Seminario Internacional de Políticas Migratorias (SIPM_2007)*.
<http://bcnantirumors.cat/sites/default/files/2-politicas-migratorias-la-interaccion-del-estado-el-mercado-y-la-ciudadania_0.pdf>
- (29) **Moreno Fuentes F.J.; Bruquetas Callejo M.** (2011) *Immigració i Estat de benestar a Espanya*. Obra Social La Caixa ("Col·lecció Estudis Socials", 31).
<http://premsa.lacaixa.es/obrasocial/show_annex.html?id=18779>
- (30) **Otero, J.V.** (dir.); **R. Casado; P. Tobes** (coord.) (2010). *Impacto de la inmigración en el sistema de protección social*, Madrid: Consejo Económico y Social.
- (31) Portal electoral <<http://www.portalelectoral.es/content/view/29/35/>>
- (32) *Razones demográficas del crecimiento del PIB per cápita en España y la UE-15 (2006)*, Caixa Catalunya.
<<http://www.catalunyacaixa.com/caixacat/es/ccpublic/particulars/publica/pdf/iee0706e10.pdf>>
- (33) Real Decret 557/2011. <<http://www.boe.es/boe/dias/2011/04/30/pdfs/BOE-A-2011-7703.pdf>>
- (34) **Ros, A.; Guillemat, E.; Argall, X.** (2008). *Perdent oportunitats. El problema de la subocupació de la immigració a Catalunya*. Pla Estratègic Metropolità de Barcelona / UOC. ("Estratègia" 8).
<http://development.bcn2000.es/Usuarios/43B94/archivos/EVE/PERDENT_OPORTU_NITATS.pdf>
- (35) **Rosnow, R.L. & Foster, E.K.** (2005). "Rumor and Gossip Research". *Psychological Science Agenda*, 19 (4).
<<http://www.apa.org/science/about/psa/2005/04/gossip.aspx>>

- (36) **Samper, S.; Moreno, R. (d-CAS, Col·lectiu d'Analistes Socials)** (2009). *Integració i Interculturalitat: Anàlisi de les trajectòries migratòries i de la integració subjectiva de la població estrangera extracomunitària a la ciutat de Barcelona*. Ajuntament de Barcelona. <<http://www.migracat.cat/document/4afa5f2195184ee.pdf>>
- (37) **Saurina, C.; Vall-Ilosera, L.; Saez, M.; González, S.; Renart, G.; Rue, M.; Cots, F.; Muñoz, D.** (2008) "Immigració i salut: Estat de salut, necessitat i utilització dels serveis d'atenció primària". A: *Recerca i Immigració*. Barcelona: Secretaria per a la Immigració, Departament d'Acció Social i Ciutadania, Generalitat de Catalunya.
- (38) **Sunstein, C.R.** (2010). *Rumorología*. Barcelona: Debate.
- (39) *Vinculación entre aumento de delincuencia e inmigración*. Cruz Roja Española, Comunidad de Madrid ("Argumentario de Sensibilización Intercultural", 4). <[http://www.cruzrojamadrid.org/contenidos/img/File/Inmigrantes/Argumentario/4.- Vinculacion entre aumento de delincuencia e inmigracion.pdf](http://www.cruzrojamadrid.org/contenidos/img/File/Inmigrantes/Argumentario/4.-Vinculacion%20entre%20aumento%20de%20delincuencia%20e%20inmigracion.pdf)>.

Documentació i recursos complementaris

- (1) Web antirumors del SESHB. <<http://www.secretariat.cat/antirumors>>
- (2) Guia d'entitats del SESHB. <<http://www.secretariat.cat/guia-dentitats>>
- (3) Web de la Xarxa bcn antirumors. <<http://www.bcnantirumors.cat/>>
- (4) Entitats membres de la Xarxa bcn antirumors. <<http://www.bcnantirumors.cat/quisom/xarxa-bcn-antirumors>>
- (5) Guia pràctica per a l'agent antirumor. Com combatre els rumors i estereotips sobre la diversitat cultural a Barcelona. <<http://www.bcnantirumors.cat/quisom/materials-de-la-xarxa/guia/guia-practica-l-agent-antirumor-com-combatre-els-rumors-i-estereot>>
- (6) Guia sobre el tractament de la diversitat cultural en els mitjans de comunicació <<http://www.bcnantirumors.cat/informat/informes/guia-sobre-el-tractament-de-la-diversitat-cultural-en-els-mitjans-de-comunicacio>>
- (7) Material didàctic per combatre prejudicis i rumors sobre la diversitat" i "Manual pràctic per combatre prejudicis i rumors sobre la diversitat ètnica". <<http://www.bcnantirumors.cat/informat/articulos/consell-comarcal-del-vallès-occidental>>
- (8) Web sobre tòpics de la Generalitat de Catalunya: <<http://www20.gencat.cat/portal/site/bsf/menuitem.7fca6ecb84d307b43f6c8910b0c0e1a0/?vgnnextoid=4b74d5ed36a43310VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=4b74d5ed36a43310VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD>>
- (9) Argumentario de Sensibilización Intercultural. <http://www.cruzrojamadrid.org/sala_de_prensa/noticias/presentacion_argumentario_sensibilizacion_intercultural/argumentario/>
- (10) Web del Departament d'Empresa i Ocupació: <www.gencat.cat/empresaocupacio>
- (11) Guia bàsica de normativa comercial de la Confederació de Comerç de Catalunya: <<http://bit.ly/tNdbzS>>